

สารสนเทศน่ารู้ทางการเงิน

สหกรณ์ร้านค้า

ประจำปี 2560

สหกรณ์ร้านค้า เป็นสหกรณ์ที่ผู้บริโภคร่วมกันจัดตั้งขึ้นเพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคและบริโภคมาจำหน่ายแก่สมาชิกและบุคคลทั่วไป เพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการซื้อเครื่องอุปโภคและบริโภค และส่งเสริมความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น ประกอบด้วยรูปแบบย่อย แยกตามลักษณะอาชีพ ได้แก่ สหกรณ์ร้านค้าตำรวจ, ทหาร, โรงพยาบาล, ส่วนราชการ, รัฐวิสาหกิจ, มหาวิทยาลัยราชภัฏ, อาชีวศึกษา, มหาวิทยาลัย, สำนักงานประถมศึกษา และสหกรณ์ร้านค้าเอกชนและอื่นๆ

สารสนเทศความรู้ทางการเงินของสหกรณ์ร้านค้า เป็นส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ร้านค้าทั่วประเทศ ประจำปี 2560 โดยประมวลผลข้อมูลสิ้นสุด ณ วันที่ 30 กันยายน 2560 มีจำนวนสหกรณ์ร้านค้า (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์ร้านค้า)ทั้งสิ้น 153 สหกรณ์ มีสมาชิกทั้งสิ้น 706,378 คน สหกรณ์ร้านค้าส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในการดำเนินงาน โดยมีผลกำไรสุทธิจำนวน 119 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 77.78 ของจำนวนสหกรณ์ทั้งสิ้น มูลค่าสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น 2,931.30 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.001

การดำเนินธุรกิจในรอบปี 2560 มีมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น 5,674.04 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.16 โดยธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีมูลค่าสูงถึงร้อยละ 95.33 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ผลการดำเนินงานมีรายได้รวม 5,701.18 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายรวม 5,584.88 ล้านบาท ก่อให้เกิดผลกำไรสุทธิ 116.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.04 ของรายได้ทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 36.43 ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ร้านค้ามีจำนวนทั้งสิ้น 2,931.30 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็น ทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 71.21 และหนี้สิน ร้อยละ 28.79 ด้านสินทรัพย์ส่วนใหญ่ เป็นเงินสดและเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น ร้อยละ 43.32 รองลงมาเป็นที่ดินอาคารและอุปกรณ์ ร้อยละ 19.10 ลูกหนี้สุทธิ ร้อยละ 11.65 และสินค้าคงเหลือ ร้อยละ 10.99

กล่าวโดยสรุป ในปี 2560 สหกรณ์ร้านค้าดำเนินงานโดยมีผลกำไรสุทธิเป็นส่วนใหญ่แต่มีสัดส่วนลดลงจากปี 2559 ร้อยละ 36.43 ซึ่งทุนที่ใช้ในการบริหารงานส่วนใหญ่เป็นทุนของสหกรณ์เอง ทั้งนี้ สหกรณ์ควรบริหารจัดการเงินสดและเงินฝากธนาคาร/สหกรณ์อื่น เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์

รูปแบบการดำเนินงานของสหกรณ์

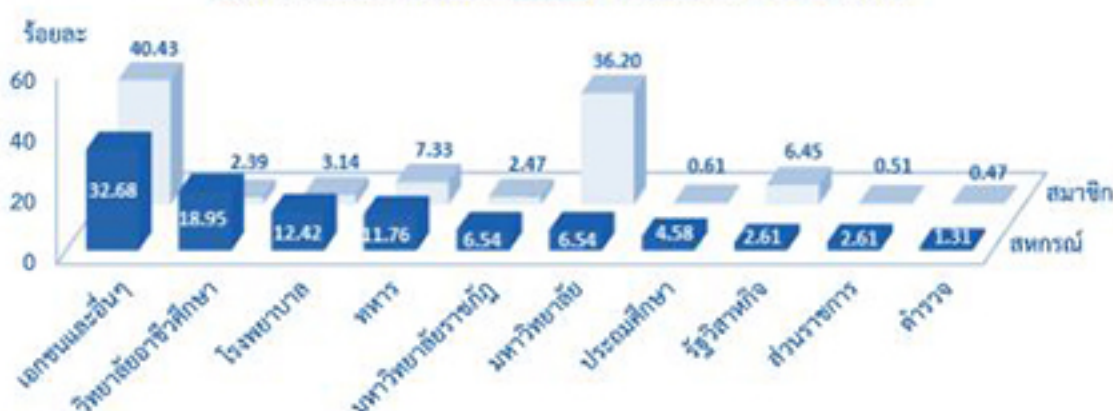
สหกรณ์ร้านค้า เป็นสหกรณ์ที่ผู้บริโภคร่วมกันจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อจัดหาสินค้าเครื่องอุปโภคและบริโภค และรวบรวมผลิตภัณฑ์มาจำหน่ายแก่สมาชิก และส่งเสริมความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดียิ่งขึ้น โดยอำนวยความสะดวกให้กับสมาชิกของสหกรณ์เองเป็นส่วนใหญ่ มี 2 แบบคือ แบบปิด เป็นสหกรณ์ที่รับสมาชิกจากหน่วยงานของตนเองและให้บริการแก่สมาชิกของตนมากกว่าบุคคลภายนอก และแบบเปิด เป็นสหกรณ์ที่รับสมาชิกจากบุคคลทั่วไปและให้บริการทั่วไป

จำนวนสหกรณ์ และจำนวนสมาชิก

จำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิกแยกตามประเภทย่อย

ประเภทย่อย สหกรณ์ร้านค้า	จำนวนสหกรณ์					จำนวนสมาชิก				
	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/ (ลดลง)
	สหกรณ์	ร้อยละ	สหกรณ์	ร้อยละ		คน	ร้อยละ	คน	ร้อยละ	
เอกชนและอื่นๆ	50	32.68	49	32.24	2.04	285,589	40.43	285,751	40.70	(0.06)
วิทยาลัยอาชีวศึกษา	29	18.95	29	19.08	-	16,877	2.39	16,455	2.34	2.59
โรงพยาบาล	19	12.42	19	12.50	-	22,180	3.14	22,055	3.14	0.57
ทหาร	18	11.76	18	11.84	-	51,805	7.33	52,784	7.52	(1.85)
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	10	6.54	10	6.58	-	17,425	2.47	17,601	2.51	(1.00)
มหาวิทยาลัย	10	6.54	10	6.58	-	255,668	36.20	251,295	35.80	1.74
ประถมศึกษา	7	4.58	7	4.60	-	4,341	0.61	4,782	0.68	(9.22)
รัฐวิสาหกิจ	4	2.61	4	2.63	-	45,540	6.45	44,522	6.34	2.29
ส่วนราชการ	4	2.61	4	2.63	-	3,622	0.51	3,486	0.50	3.90
ตำรวจ	2	1.31	2	1.32	-	3,331	0.47	3,286	0.47	1.37
รวม	153	100	152	100	0.66	706,378	100	702,017	100	0.62

แสดงร้อยละของจำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิก ประจำปี 2560

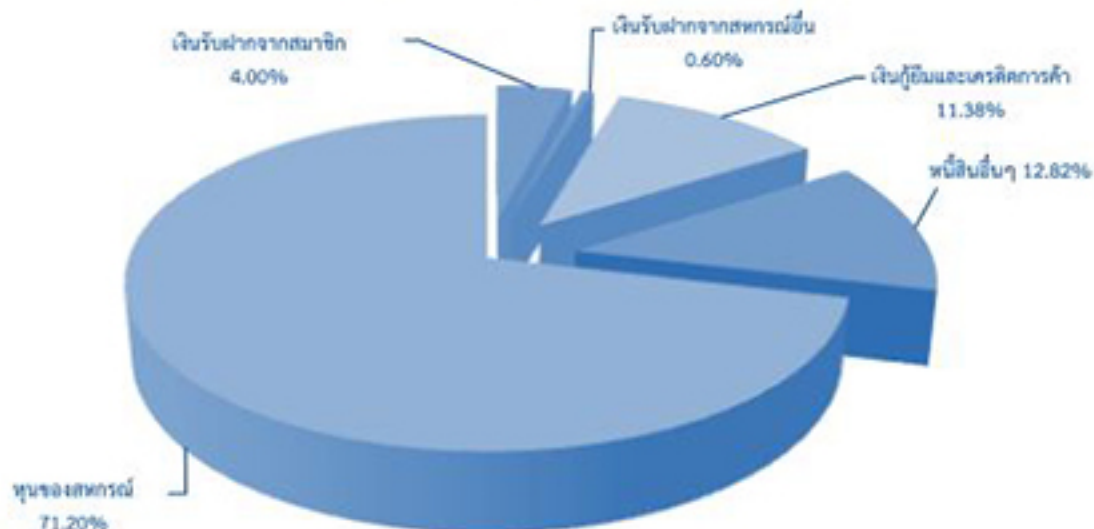
ในปี 2560 สหกรณ์ร้านค้ามีจำนวนทั้งสิ้น 153 สหกรณ์ เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.66 จำนวนสมาชิกของสหกรณ์ร้านค้ามีจำนวน 706,378 คน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 0.62 โดยสหกรณ์ร้านค้าในส่วนราชการมีอัตราการขยายตัวของสมาชิกมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน คิดเป็นร้อยละ 3.90

การบริหารเงินทุนของสหกรณ์

แหล่งที่มาของเงินทุน

แหล่งที่มา	ปี 2560		ปี 2559		อัตรา เพิ่ม(ลด) ร้อยละ/เท่า
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
เงินรับฝากจากสมาชิก	117.22	4.00	115.09	3.92	1.85
เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น	17.49	0.60	25.05	0.86	(30.18)
เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า	333.61	11.38	387.07	13.19	(13.81)
หนี้สินอื่นๆ	375.72	12.82	343.10	11.69	9.51
ทุนของสหกรณ์	2,087.26	71.20	2,064.13	70.34	1.12
รวมทั้งสิ้น	2,931.30	100	2,934.44	100	(0.11)

แหล่งที่มาของเงินทุน ปี 2560 (ร้อยละ)

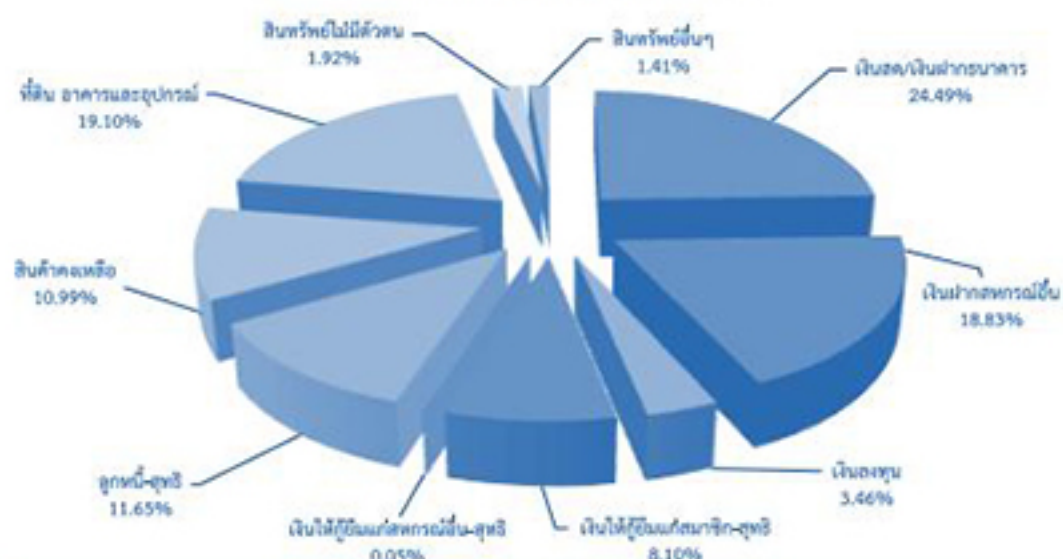

ในปี 2560 สหกรณ์ร้านค้ามีทุนดำเนินงานทั้งสิ้น 2,931.30 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.11 ส่วนใหญ่เป็นทุนของสหกรณ์ ร้อยละ 71.20 รองลงมาเป็นหนี้สินอื่นๆ ร้อยละ 12.82 เงินกู้ยืมและเครดิตการค้า ร้อยละ 11.38 เงินรับฝากจากสมาชิก ร้อยละ 4.00 และเงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 0.60

แหล่งใช้ไปของเงินทุน

แหล่งใช้ไป	ปี 2560		ปี 2559		อัตราเพิ่ม/(ลด) ร้อยละ/เท่า
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	717.77	24.49	641.66	21.87	11.86
เงินฝากสหกรณ์อื่น	551.85	18.83	433.44	14.77	27.32
เงินลงทุน	101.48	3.46	144.77	4.93	(29.90)
เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก-สุทธิ	237.35	8.10	233.12	7.94	1.81
เงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น-สุทธิ	1.60	0.05	15.83	0.54	(89.89)
ลูกหนี้-สุทธิ	341.39	11.65	397.22	13.54	(14.06)
สินค้าคงเหลือ	322.25	10.99	385.85	13.15	(16.48)
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	559.89	19.10	581.61	19.82	(3.73)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	56.38	1.92	54.04	1.84	4.33
สินทรัพย์อื่นๆ	41.34	1.41	46.90	1.60	(11.86)
รวมทั้งสิ้น	2,931.30	100	2,934.44	100	(0.11)

แหล่งใช้ไปของเงินทุน ปี 2560 (ร้อยละ)

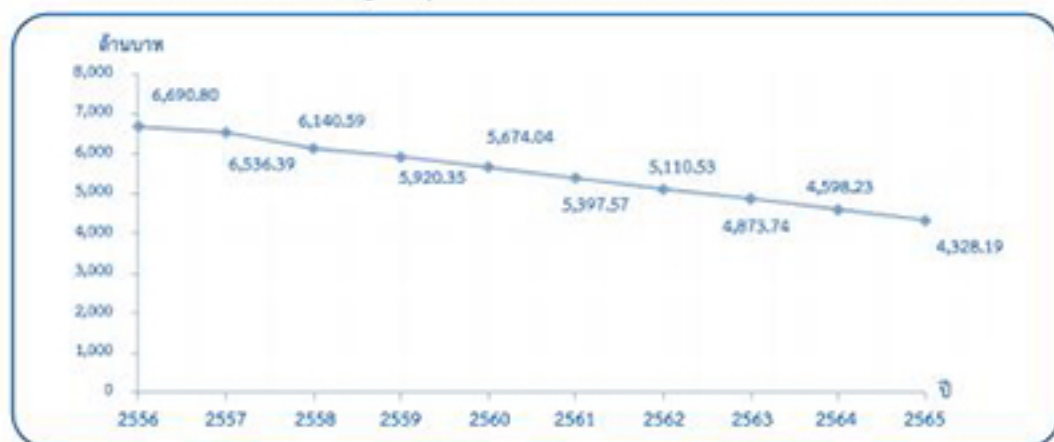
ในปี 2560 สหกรณ์ร้านค้ามีการใช้ไปของเงินทุนโดยส่วนใหญ่ลงทุนในเงินสดและเงินฝากธนาคาร ร้อยละ 24.49 รองลงมาเป็นลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ร้อยละ 19.10 เงินฝากสหกรณ์อื่น ร้อยละ 18.83 ลูกหนี้-สุทธิ ร้อยละ 11.65 สินค้าคงเหลือ ร้อยละ 10.99 เงินให้กู้ยืมแก่สมาชิก ร้อยละ 8.10 เงินลงทุน ร้อยละ 3.46 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน ร้อยละ 1.92 สินทรัพย์อื่น ร้อยละ 1.41 และเงินให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่น-สุทธิ ร้อยละ 0.05

การดำเนินธุรกิจ

ประเภทธุรกิจ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ/เท่า
ธุรกิจสินเชื่อ	112.51	1.98	92.25	1.56	20.26	21.96
- สมาชิก	110.91	1.95	85.64	1.45	25.27	29.51
- สหกรณ์อื่น	1.60	0.03	6.61	0.11	(5.01)	(75.79)
ธุรกิจรับฝากเงิน	68.83	1.21	95.90	1.62	(27.07)	(28.23)
- สมาชิก	59.97	1.06	81.15	1.37	(21.18)	(26.10)
- สหกรณ์อื่น	8.86	0.16	14.75	0.25	(5.89)	(39.93)
ธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย	5,409.27	95.33	5,634.81	95.18	(225.54)	(4.00)
ธุรกิจรวบรวมผลิผล	1.44	0.03	3.07	0.05	(1.63)	(53.09)
ธุรกิจแปรรูปผลิผล	11.71	0.21	22.13	0.37	(10.42)	(47.09)
ธุรกิจให้บริการ	70.28	1.24	72.19	1.22	(1.91)	(2.65)
รวมทั้งสิ้น	5,674.04	100	5,920.35	100	(246.31)	(4.16)

ในปี 2560 สหกรณ์ร้านค้าดำเนินธุรกิจมีมูลค่าทั้งสิ้น 5,674.04 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.16 โดยธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายมีมูลค่าสูงสุดจำนวน 5,409.27 ล้านบาท หรือร้อยละ 95.33 ของมูลค่าธุรกิจทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2559 ร้อยละ 4.00

แสดงการเปรียบเทียบ มูลค่าธุรกิจ ในรอบ 5 ปี (2556-2560) และแนวโน้ม 5 ปี

เมื่อพิจารณาแนวโน้มมูลค่าธุรกิจ ในอีก 5 ปีข้างหน้า (ปี 2561-2565) คาดว่ามูลค่าธุรกิจ จะมีอัตราลดลงอย่างต่อเนื่องทุกปี เนื่องจากปัจจุบันการแข่งขันในรูปแบบของการค้าปลีกมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วทั้งร้านสะดวกซื้อ และห้างค้าปลีกสมัยใหม่ รวมทั้ง การทำให้กลุ่มผู้บริโภคมีช่องทางในการเลือกซื้อและจับจ่ายมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ร้านค้าที่ดำเนินธุรกิจรูปแบบค้าปลีก

ฐานะการเงินของสหกรณ์

รายการ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ/เท่า
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	717.77	24.49	641.66	21.87	76.11	11.86
เงินฝากสหกรณ์อื่น	551.85	18.83	433.44	14.77	118.41	27.32
เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง	2.37	0.08	3.84	0.13	(1.47)	(38.28)
เงินลงทุนระยะสั้น	32.11	1.10	64.56	2.20	(32.45)	(50.26)
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ	31.24	1.07	44.57	1.52	(13.33)	(29.91)
ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ	270.60	9.23	309.79	10.56	(39.19)	(12.65)
ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ	2.46	0.08	0.94	0.03	1.52	1.61เท่า
สินค้าคงเหลือ	322.25	10.99	385.85	13.15	(63.60)	(16.48)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	22.28	0.76	21.98	0.75	0.30	1.36
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	1,952.93	66.62	1,906.63	64.98	46.30	2.43
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนระยะยาว	69.37	2.37	80.21	2.73	(10.84)	(13.51)
เงินให้กู้ยืมระยะยาว - สุทธิ	206.36	7.04	204.38	6.96	1.98	0.97
ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ	72.14	2.46	87.42	2.98	(15.28)	(17.48)
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ	559.89	19.10	581.61	19.82	(21.72)	(3.73)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	56.38	1.92	54.04	1.84	2.34	4.33
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	14.23	0.49	20.15	0.69	(5.92)	(29.38)
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	978.37	33.38	1,027.81	35.02	(49.44)	(4.81)
รวมสินทรัพย์	2,931.30	100	2,934.44	100	(3.14)	(0.11)

ในปี 2560 สหกรณ์ร้านค้ามีสินทรัพย์ทั้งสิ้น 2,931.30 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.11 ประกอบด้วยสินทรัพย์หมุนเวียน 1,952.93 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 66.62 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 2.43 และสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนจำนวน 978.37 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 33.38 ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 4.81 หากพิจารณาเปรียบเทียบโครงสร้างของสินทรัพย์ พบว่า ในปี 2560 เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินฝากสหกรณ์อื่นมีส่วนที่เพิ่มขึ้น ในขณะที่สินค้าคงเหลือและเงินลงทุนมีสัดส่วนที่ลดลงจากปีก่อน

รายการ	ปี 2560		ปี 2559		เพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ/เท่า
หนี้สินและทุนของสหกรณ์						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ระยะสั้น	40.94	1.40	63.52	2.16	(22.58)	(35.55)
เจ้าหนี้การค้าและตัวเงินจ่าย	189.19	6.45	185.74	6.33	3.45	1.86
ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายใน 1 ปี	38.66	1.32	46.42	1.58	(7.76)	(16.72)
เงินรับฝาก	134.71	4.60	140.14	4.78	(5.43)	(3.87)
คำนำรูดสันนิบาตสหกรณ์ค้างจ่าย	1.18	0.04	1.01	0.04	0.17	16.83
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	221.17	7.54	194.95	6.64	26.22	13.45
รวมหนี้สินหมุนเวียน	625.85	21.35	631.78	21.53	(5.93)	(0.94)
หนี้สินไม่หมุนเวียน						
เงินกู้ยืมระยะยาว	64.76	2.21	91.12	3.11	(26.36)	(28.93)
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	0.06	0.00	0.27	0.01	(0.21)	(77.78)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	153.37	5.23	147.14	5.01	6.23	4.23
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	218.19	7.44	238.53	8.13	(20.34)	(8.53)
รวมหนี้สิน	844.04	28.79	870.31	29.66	(26.27)	(3.02)
ทุนของสหกรณ์						
ทุนเรือนหุ้น	520.20	17.75	466.54	15.90	53.66	11.50
ทุนสำรอง	845.65	28.85	813.72	26.57	31.93	3.92
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ	493.35	16.83	487.12	16.60	6.23	1.28
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	1.04	0.04	0.92	0.03	0.12	13.04
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	123.96	4.23	123.96	4.22	0.00	0.00
กำไรสุทธิหรือการจัดสรร (ขาดทุนสะสม)	1.22	0.04	1.43	0.05	(0.21)	(14.69)
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	(14.46)	(0.49)	(12.50)	(0.42)	1.96	15.68
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี	116.30	3.97	182.94	6.23	(66.64)	(36.43)
รวมทุนของสหกรณ์	2,087.26	71.21	2,064.13	70.34	23.13	1.12
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์	2,931.30	100.00	2,934.44	100.00	(60.35)	(0.11)

สำหรับทุนดำเนินงานทั้งสิ้น มีจำนวน 2,931.30 ล้านบาท ประกอบด้วย หนี้สิน 844.04 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 28.79 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 3.02 ประกอบด้วย หนี้สินหมุนเวียน จำนวน 625.85 ล้านบาท หรือร้อยละ 21.35 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 0.94 และหนี้สินไม่หมุนเวียน จำนวน 218.19 ล้านบาท หรือร้อยละ 7.44 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.53 สำหรับทุนของสหกรณ์ มีจำนวนทั้งสิ้น 2,087.26 ล้านบาท หรือร้อยละ 71.21 ของทุนดำเนินงานทั้งสิ้น เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 1.12 หากพิจารณาโครงสร้างของทุนดำเนินงานในแต่ละปี พบว่า สหกรณ์ร้านค้า มีสัดส่วนของหนี้สินลดลง โดยเฉพาะ เงินกู้ยืมระยะยาว เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น

ฐานะการเงินของสมาชิก

รายการ	ปี 2560	ปี 2559	เพิ่มขึ้น/(ลดลง) ร้อยละ
เงินออมของสมาชิก (ล้านบาท)	637.42	581.63	9.59
เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	902.39	828.51	8.92
หนี้สินของสมาชิก (ล้านบาท)	589.43	639.01	(7.75)
หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	834.43	910.24	(8.33)
เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก (น้อยกว่า) หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก (บาท)	67.96	(81.73)	16.85

ในปี 2560 สมาชิกสหกรณ์ร้านค้ามีการสะสมเงินออมไว้กับสหกรณ์ 637.42 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน ร้อยละ 9.59 ประกอบด้วยเงินสะสมค่าหุ้น 520.20 ล้านบาท และเงินรับฝากจากสมาชิก 117.22 ล้านบาท มีเงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิกเท่ากับ 902.39 บาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 8.92 สำหรับหนี้สินของสมาชิก 589.43 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 7.75 มีหนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก 834.43 บาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 8.33

หากพิจารณาฐานะการเงินของสมาชิกสหกรณ์ร้านค้า ปี 2560 พบว่า สมาชิกมีเงินออมเฉลี่ยน้อยกว่าหนี้สินเฉลี่ย จำนวน 67.96 บาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2559 ร้อยละ 16.85 ในรอบ 5 ปี ที่ผ่านมา (ปี 2556-2560) สมาชิกของสหกรณ์ร้านค้า มีหนี้สินเฉลี่ยมากกว่าเงินออมเฉลี่ยต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2556-2559 และมีหนี้สินเฉลี่ยน้อยกว่าเงินออมเฉลี่ยในปี 2560

ผลการดำเนินงาน

รายการ	ปี 2560		ปี 2559		อัตราเพิ่มขึ้น/(ลดลง)	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้จากการขาย/บริการ	5,536.13	97.11	5,759.14	97.14	(223.01)	(3.87)
รายได้เฉพาะธุรกิจ	12.76	0.22	8.87	0.15	3.89	43.86
รายได้อื่น	152.29	2.67	160.98	2.71	(8.69)	(5.40)
รายได้ทั้งสิ้น	5,701.18	100	5,928.99	100	(227.81)	(3.84)
ต้นทุนขาย/บริการ	5,106.05	89.56	5,272.66	88.93	(166.61)	(3.16)
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	55.95	0.98	46.38	0.78	9.57	20.63
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน/อื่นๆ	422.88	7.42	427.01	7.20	(4.13)	(0.97)
ค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น	5,584.88	97.96	5,746.05	96.91	(161.17)	(2.80)
กำไรสุทธิ	116.30	2.04	182.94	3.09	(66.64)	(36.43)

วิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

ผลการดำเนินงานของสหกรณ์	ปี 2560			ปี 2559		
	จำนวนสหกรณ์		จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนสหกรณ์		จำนวนเงิน (ล้านบาท)
	สหกรณ์	ร้อยละ		สหกรณ์	ร้อยละ	
สหกรณ์ที่มีกำไรสุทธิ	119	77.78	177.65	121	79.60	194.49
สหกรณ์ที่มีผลขาดทุน	34	22.22	61.35	29	19.08	11.55
สหกรณ์ที่ไม่มีผลการดำเนินงาน	0	-	-	2	1.32	-
รวม	153	100	116.30	152	100	182.94

ในปี 2560 การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ร้านค้า มีรายได้รวมทั้งสิ้น 5,701.18 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน ร้อยละ 3.84 ประกอบด้วย รายได้จากการขาย/บริการ จำนวน 5,536.13 ล้านบาท รายได้เฉพาะธุรกิจ จำนวน 12.76 ล้านบาท และรายได้อื่น จำนวน 152.29 ล้านบาท

สำหรับค่าใช้จ่าย มีจำนวน 5,584.88 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 97.96 ลดลงจากปีก่อนร้อยละ 2.80 ประกอบด้วย ต้นทุนขาย/บริการ จำนวน 5,106.05 ล้านบาท ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ จำนวน 55.95 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน จำนวน 422.88 ล้านบาท

สหกรณ์ร้านค้าดำเนินงานมีผลกำไรสุทธิ ปี 2560 จำนวน 116.30 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.04 ของรายได้ทั้งสิ้น ลดลงจากปี 2559 ร้อยละ 36.43 หากวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน พบว่า สหกรณ์ที่มีผลกำไรสุทธิ มีจำนวน 119 สหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 77.78 ของสหกรณ์ร้านค้าทั้งสิ้นเป็นเงิน 177.65 ล้านบาท สหกรณ์ร้านค้าที่มีผลขาดทุนสุทธิ จำนวน 34 สหกรณ์ เป็นเงิน 61.35 ล้านบาท

แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ในรอบ 5 ปี (2556-2560)

ถ้าพิจารณาผลการดำเนินงานในรอบ 5 ปี (ปี 2556-2560) สหกรณ์ร้านค้ามีอัตราค่าใช้จ่ายสูงมากทุกปี โดยเฉพาะปี 2560 ส่งผลให้สหกรณ์ร้านค้ามีอัตรากำไรเพียงเล็กน้อย สหกรณ์ร้านค้าควรควบคุมค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นให้ลดต่ำลง เพื่อให้ผลดำเนินงานของสหกรณ์ดีขึ้นและส่งผลตอบแทนกลับคืนสู่สมาชิก

เปรียบเทียบข้อมูลและอัตราส่วนทางการเงินของสหกรณ์ร้านค้า

ข้อมูล/อัตราส่วนทางการเงิน	หน่วยวัด	ปี 2560	ปี 2559
จำนวนสหกรณ์ (ที่รวบรวมได้)	สหกรณ์	153	152
จำนวนสมาชิก	คน	706,378	702,017
ทุนดำเนินงาน	ล้านบาท	2,931.30	2,934.44
มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง			
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.40	0.42
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	0.27	0.28
1.3 อัตราการเติบโตของสหกรณ์	%	1.12	2.17
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	(3.02)	(10.69)
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	%	5.60	8.96
มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์			
2.1 อัตราการค้างชำระของผู้ถือหุ้น	%	3.50	18.52
2.2 อัตราหมุนของสินทรัพย์	รอบ	1.89	1.94
2.3 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์	%	3.97	6.17
2.4 อัตราการเติบโตของสินทรัพย์	%	(0.11)	(2.02)
มิติที่ 3 ชีตความสามารถในการบริหาร			
3.1 อัตราการเติบโตของธุรกิจ	%	(4.16)	(3.59)
มิติที่ 4 การทำกำไร			
4.1 กำไร (ขาดทุน) ต่อสมาชิก	บาท/คน	164.64	260.60
4.2 เงินออมต่อสมาชิก	บาท/คน	902.39	828.51
4.3 หนี้สินต่อสมาชิก	บาท/คน	834.43	910.24
4.4 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	77.58	68.51
4.5 อัตราการเติบโตของทุนสำรอง	%	3.92	2.25
4.6 อัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ	%	(36.43)	(3.51)
4.7 อัตรากำไรสุทธิ *	%	2.10	3.18
มิติที่ 5 สภาพคล่อง			
5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน	เท่า	3.12	3.02
5.2 อัตราหมุนของสินค้า	ครั้ง	14.44	14.09
5.3 อายุเฉลี่ยของสินค้า	วัน	25.28	25.90
5.4 อัตราถูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด	%	96.50	81.48

หมายเหตุ : * อัตรากำไรสุทธิ คำนวณจาก กำไรสุทธิ หักด้วย รายได้จากการขาย/บริการ และคูณด้วย 100

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
www.cad.go.th โทร. 0-2628-5240-59 ต่อ 4302-4308